

Beslutningsforslag nr. B 129. Fremsat den 19. februar 2004 af udenrigsministeren (Per Stig Møller)

Forslag til folketingsbeslutning

om Danmarks ratifikation af den valgfri protokol til FN-konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Folketinget meddeler sit samtykke til, at Danmark ratificerer den i New York den 26. juni 2003 undertegnede valgfri protokol af 18. de-

cember 2002 til FN-konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Indholdsfortegnelse

Den valgfri protokol til FN-konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Protokollens indhold	6171
Bemærkninger	6187
A. Protokollens forhistorie og vedtagelse	6187
B. Danmarks ratifikation	6187
C. Protokollens indhold og forhold til dansk ret	6188

**OPTIONAL PROTOCOL TO THE
CONVENTION AGAINST
TORTURE AND OTHER CRUEL,
INHUMAN OR DEGRADING
TREATMENT OR PUNISHMENT**

PREAMBLE

The States Parties to the present Protocol,

Reaffirming that torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment are prohibited and constitute serious violations of human rights,

Convinced that further measures are necessary to achieve the purposes of the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (hereinafter referred to as the Convention) and to strengthen the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment,

Recalling that articles 2 and 16 of the Convention oblige each State Party to take effective measures to prevent acts of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment in any territory under its jurisdiction,

Recognizing that States have the primary responsibility for implementing those articles, that strengthening the protection of people deprived of their liberty and the full respect for their human rights is a common responsibility shared by all and that international implementing bodies complement and strengthen national measures,

Recalling that the effective prevention of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment requires education and a combination of various legislative, administrative, judicial and other measures,

Recalling also that the World Conference on Human Rights firmly declared that efforts to eradicate torture should first and foremost be concentrated on prevention and called for the adoption of an optional protocol to the Convention, intended to establish a preventive system of regular visits to places of detention,

**VALGFRI PROTOKOL TIL
KONVENTIONEN MOD TORTUR OG
ANDEN GRUSOM, UMENNESKELIG
ELLER NEDVÆRDIGENDE
BEHANDLING ELLER STRAF**

Præambel

De i denne protokol deltagende stater,

som bekræfter, at tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf er forbudt og udgør alvorlige overtrædelser af menneskerettighederne,

som er overbevist om, at yderligere foranstaltninger er nødvendige for at opnå formålene i konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (i det følgende betegnet "konventionen") og for at styrke beskyttelsen af frihedsberøvede personer mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf,

som erindrer om, at konventionens artikel 2 og 16 forpligter enhver deltagende stat til at træffe effektive foranstaltninger for at forhindre tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf på ethvert territorium under dens jurisdiktion,

som anerkender, at staterne har det primære ansvar for at gennemføre disse bestemmelser, at styrkelse af beskyttelsen af frihedsberøvede personer og fuld respekt for deres menneskerettigheder er et fælles ansvar, som alle har del i, og at internationale gennemførelsesinstanser supplerer og styrker nationale foranstaltninger,

som erindrer om, at effektiv forebyggelse af tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf kræver uddannelse og en kombination af forskellige lovgivningsmæssige, administrative, juridiske og andre foranstaltninger,

som ligeledes erindrer om, at Verdenskonferencen om Menneskerettigheder fastslag, at indsatsen for at udrydde tortur først og fremmest bør koncentrerer om forebyggelse, og opfordrede til vedtagelse af en valgfri protokol til konventionen, med henblik på at etablere et forebyggende system med regelmæssige besøg på steder, hvor personer tilbageholdes,

Convinced that the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment can be strengthened by non-judicial means of a preventive nature, based on regular visits to places of detention,

Have agreed as follows:

PART I

General principles

Article 1

The objective of the present Protocol is to establish a system of regular visits undertaken by independent international and national bodies to places where people are deprived of their liberty, in order to prevent torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Article 2

1. A Subcommittee on Prevention of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment of the Committee against Torture (hereinafter referred to as the Subcommittee on Prevention) shall be established and shall carry out the functions laid down in the present Protocol.

2. The Subcommittee on Prevention shall carry out its work within the framework of the Charter of the United Nations and shall be guided by the purposes and principles thereof, as well as the norms of the United Nations concerning the treatment of people deprived of their liberty.

3. Equally, the Subcommittee on Prevention shall be guided by the principles of confidentiality, impartiality, non-selectivity, universality and objectivity.

4. The Subcommittee on Prevention and the States Parties shall cooperate in the implementation of the present Protocol.

Article 3

Each State Party shall set up, designate or maintain at the domestic level one or several visiting bodies for the prevention of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment (hereinafter referred to as the national preventive mechanism).

som er overbevist om, at beskyttelse af frihedsberøvede personer mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf kan styrkes ved ikke-juridiske midler af forebyggende karakter på grundlag af regelmæssige besøg på steder, hvor personer tilbageholdes,

er blevet enige om følgende:

Kapitel I

Generelle principper

Artikel 1

Formålet med denne protokol er at etablere et system med regelmæssige besøg foretaget af uafhængige internationale og nationale instanser på steder, hvor folk er berøvet deres frihed, for at forebygge tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Artikel 2

1. Der oprettes en Underkomité til Forebyggelse af Tortur og anden Grusom, Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf under Komiteen mod Tortur (i det følgende betegnet "forebyggelseskomiteen"), der skal varetage de i denne protokol fastsatte opgaver.

2. Forebyggelseskomiteen skal udføre sit arbejde inden for rammerne af De Forenede Nationers Pakt og styres af dennes formål og principper samt af De Forenede Nationers regler for behandling af frihedsberøvede personer.

3. Forebyggelseskomiteen skal ligeledes styres af principperne om fortrolighed, upartiskhed, universalitet, objektivitet og uden forskelsbehandling.

4. Forebyggelseskomiteen og de deltagende stater skal samarbejde om gennemførelsen af denne protokol.

Artikel 3

Enhver deltagende stat skal på nationalt plan oprette, udpege eller opretholde en eller flere besøgsorganer til forebyggelse af tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (i det følgende benævnt "den nationale forebyggende mekanisme").

Article 4

1. Each State Party shall allow visits, in accordance with the present Protocol, by the mechanisms referred to in articles 2 and 3 to any place under its jurisdiction and control where persons are or may be deprived of their liberty, either by virtue of an order given by a public authority or at its instigation or with its consent or acquiescence (hereinafter referred to as places of detention). These visits shall be undertaken with a view to strengthening, if necessary, the protection of these persons against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

2. For the purposes of the present Protocol, deprivation of liberty means any form of detention or imprisonment or the placement of a person in a public or private custodial setting which that person is not permitted to leave at will by order of any judicial, administrative or other authority.

PART II*Subcommittee on Prevention***Article 5**

1. The Subcommittee on Prevention shall consist of ten members. After the fiftieth ratification of or accession to the present Protocol, the number of the members of the Subcommittee on Prevention shall increase to twenty-five.

2. The members of the Subcommittee on Prevention shall be chosen from among persons of high moral character, having proven professional experience in the field of the administration of justice, in particular criminal law, prison or police administration, or in the various fields relevant to the treatment of persons deprived of their liberty.

3. In the composition of the Subcommittee on Prevention due consideration shall be given to equitable geographic distribution and to the representation of different forms of civilization and legal systems of the States Parties.

4. In this composition consideration shall also be given to balanced gender representation on the basis of the principles of equality and non-discrimination.

5. No two members of the Subcommittee on Prevention may be nationals of the same State.

6. The members of the Subcommittee on Prevention shall serve in their individual capacity,

Artikel 4

1. Hver deltagende stat skal tillade besøg i overensstemmelse med denne protokol af de i artikel 2 og 3 anførte mekanismer på ethvert sted inden for sin jurisdiktion og kontrol, hvor personer er eller kan blive berøvet deres frihed, enten i medfør af en afgørelse truffet af en offentlig myndighed eller på dennes opfordring eller med dens samtykke eller indvilligelse (i det følgende benævnt "tilbageholdelsessteder"). Disse besøg skal foretages med henblik på om nødvendigt at styrke beskyttelsen af disse personer mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

2. I denne protokol betyder frihedsberøvelse enhver form for tilbageholdelse eller fængsling eller anbringelse af en person i et offentligt eller privat forvaringssted, som den pågældende ikke har tilladelse til frit at forlade, ved en retskendelse eller afgørelse fra en administrativ eller anden myndighed.

Kapitel II*Forebyggelseskomiteen***Artikel 5**

1. Forebyggelseskomiteen består af 10 medlemmer. Efter den 50. ratifikation eller tiltrædelse af denne protokol forøges antallet af medlemmer af forebyggelseskomiteen til 25.

2. Forebyggelseskomiteens medlemmer vælges blandt personer af høj moralsk anseelse, der har bevist deres faglige erfaring på retsplejeområdet, især vedrørende strafferet, fængselsvæsen eller politivirksomhed, eller på de forskellige områder, der er relevante for behandling af frihedsberøvede personer.

3. Ved sammensætningen af forebyggelseskomiteen skal hensynet til ligelig geografisk fordeling og til, at repræsentationen af de deltagende staters forskellige kulturformer og retssystemer tages i betragtning på passende vis.

4. Ved sammensætningen skal hensynet til en afbalanceret kønsrepræsentation på grundlag af principperne om lighed og ikke-diskrimination ligeledes tages i betragtning.

5. Der må ikke være to komiteemedlemmer, som er statsborgere i samme stat.

6. Forebyggelseskomiteens medlemmer skal virke i deres personlige egenskab, skal være uaf-

shall be independent and impartial and shall be available to serve the Subcommittee on Prevention efficiently.

Article 6

1. Each State Party may nominate, in accordance with paragraph 2 of the present article, up to two candidates possessing the qualifications and meeting the requirements set out in article 5, and in doing so shall provide detailed information on the qualifications of the nominees.

2. (a) The nominees shall have the nationality of a State Party to the present Protocol;
- (b) At least one of the two candidates shall have the nationality of the nominating State Party;
- (c) No more than two nationals of a State Party shall be nominated;
- (d) Before a State Party nominates a national of another State Party, it shall seek and obtain the consent of that State Party.

3. At least five months before the date of the meeting of the States Parties during which the elections will be held, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within three months. The Secretary-General shall submit a list, in alphabetical order, of all persons thus nominated, indicating the States Parties that have nominated them.

Article 7

1. The members of the Subcommittee on Prevention shall be elected in the following manner:

- (a) Primary consideration shall be given to the fulfilment of the requirements and criteria of article 5 of the present Protocol;
- (b) The initial election shall be held no later than six months after the entry into force of the present Protocol;
- (c) The States Parties shall elect the members of the Subcommittee on Prevention by secret ballot;
- (d) Elections of the members of the Subcommittee on Prevention shall be held at biennial meetings of the States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Subcommittee on Prevention shall be those who obtain the

hængige og upartiske og skal stå til rådighed med henblik på at tjene forebyggelseskomiteen effektivt.

Artikel 6

1. Enhver deltagende stat kan i overensstemmelse med stk. 2 indstille op til to kandidater, der har de kvalifikationer og opfylder de krav, der er anført i artikel 5, og skal samtidig hermed give detaljerede oplysninger om kandidaternes kvalifikationer.

2. a) Kandidaterne skal være statsborgere i en af de i denne protokol deltagende stater.
- b) Mindst en af de to kandidater skal være statsborger i den indstillende deltagerstat.
- c) Der må ikke indstilles flere end to statsborgere fra en deltagende stat.
- d) Inden en deltagende stat indstiller en statsborger fra en anden deltagende stat, skal den søge og få samtykke fra den pågældende anden deltagende stat.

3. Mindst fem måneder før tidspunktet for det møde mellem de deltagende stater, hvor valget afholdes, skal De Forenede Nationers generalsekretær sende et brev til de deltagende stater og opfordre dem til inden tre måneder at indstille deres kandidater. Generalsekretæren fremsender en fortegnelse over samtlige således indstillede personer i alfabetisk orden med angivelse af de deltagende stater, der har indstillet dem.

Artikel 7

1. Medlemmerne af forebyggelseskomiteen vælges på følgende måde:

- a) Der tages først og fremmest hensyn til opfyldelse af de i protokollens artikel 5 anførte krav og kriterier.
- b) Det første valg skal afholdes senest seks måneder efter ikrafttrædelsen af denne protokol.
- c) De deltagende stater skal vælge forebyggelseskomiteens medlemmer ved hemmelig afstemning.
- d) Valg af forebyggelseskomiteens medlemmer finder sted hvert andet år på et af De Forenede Nationers generalsekretær indkaldt møde mellem de deltagende stater. Ved disse møder, der for at være beslutningsdygtige kræver deltagelse af to tredjedele af de deltagende stater, indvælges i forebyggelseskomiteen de personer, der op-

largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of the States Parties present and voting.

2. If during the election process two nationals of a State Party have become eligible to serve as members of the Subcommittee on Prevention, the candidate receiving the higher number of votes shall serve as the member of the Subcommittee on Prevention. Where nationals have received the same number of votes, the following procedure applies:

- (a) Where only one has been nominated by the State Party of which he or she is a national, that national shall serve as the member of the Subcommittee on Prevention;
- (b) Where both candidates have been nominated by the State Party of which they are nationals, a separate vote by secret ballot shall be held to determine which national shall become the member;
- (c) Where neither candidate has been nominated by the State Party of which he or she is a national, a separate vote by secret ballot shall be held to determine which candidate shall be the member.

Article 8

If a member of the Subcommittee on Prevention dies or resigns, or for any cause can no longer perform his or her duties, the State Party that nominated the member shall nominate another eligible person possessing the qualifications and meeting the requirements set out in article 5, taking into account the need for a proper balance among the various fields of competence, to serve until the next meeting of the States Parties, subject to the approval of the majority of the States Parties. The approval shall be considered given unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks after having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

Article 9

The members of the Subcommittee on Prevention shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election once if renominated. The term of half the members elected at the first election shall expire at the end

når flest stemmer og et absolut flertal af de stemmer, der afgives af de tilstedeværende og stemmeafgivende repræsentanter for deltagerstaterne.

2. Hvis to statsborgere fra en deltagende stat under valgproceduren er blevet valgt som medlemmer af forebyggelseskomiteen, skal den kandidat, der opnåede flest stemmer, være medlem af forebyggelseskomiteen. Hvis to statsborgere har fået det samme antal stemmer, gælder følgende regler:

- a) Hvis kun den ene er blevet indstillet af den deltagende stat, hvori vedkommende er statsborger, skal denne statsborger være medlem af forebyggelseskomiteen.
- b) Hvis begge kandidater er blevet indstillet af den deltagende stat, hvori de er statsborgere, afholdes en særskilt hemmelig afstemning for at afgøre, hvilken af disse statsborgere der skal være medlem.
- c) Hvis ingen af kandidaterne er blevet indstillet af den deltagende stat, hvori de er statsborgere, skal der afholdes en særskilt hemmelig afstemning for at afgøre, hvilken af disse kandidater der skal være medlem.

Artikel 8

Hvis et medlem af forebyggelseskomiteen dør eller træder tilbage eller af nogen anden grund ikke længere kan udføre sit hverv, udpeger den deltagende stat, som indstillede medlemmet, en anden egnet person, der har de kvalifikationer og opfylder de krav, der er anført i artikel 5, under hensyntagen til behovet for en passende balance mellem de forskellige kompetenceområder, til at virke indtil det næste møde mellem de deltagende stater, med forbehold af godkendelse af flertallet af de deltagende stater. Godkendelsen betragtes som givet, medmindre halvdelen eller derover af de deltagende stater svarer afvisende inden seks uger efter at have modtaget meddelelse fra De Forenede Nationers generalsekretær om den foreslåede udnævnelse.

Artikel 9

Medlemmerne af forebyggelseskomiteen vælges for et tidsrum af fire år. De kan genvælges én gang, såfremt de genindstilles. Funktionstiden for halvdelen af de medlemmer, der vælges ved det første valg, udløber efter to års forløb; straks

of two years; immediately after the first election the names of those members shall be chosen by lot by the Chairman of the meeting referred to in article 7, paragraph 1 (d).

Article 10

1. The Subcommittee on Prevention shall elect its officers for a term of two years. They may be re-elected.

2. The Subcommittee on Prevention shall establish its own rules of procedure. These rules shall provide, inter alia, that:

- (a) Half the members plus one shall constitute a quorum;
- (b) Decisions of the Subcommittee on Prevention shall be made by a majority vote of the members present;
- (c) The Subcommittee on Prevention shall meet in camera.

3. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Subcommittee on Prevention. After its initial meeting, the Subcommittee on Prevention shall meet at such times as shall be provided by its rules of procedure. The Subcommittee on Prevention and the Committee against Torture shall hold their sessions simultaneously at least once a year.

PART III

Mandate of the Subcommittee on Prevention

Article 11

The Subcommittee on Prevention shall:

- (a) Visit the places referred to in article 4 and make recommendations to States Parties concerning the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
- (b) In regard to the national preventive mechanisms:
  - (i) Advise and assist States Parties, when necessary, in their establishment;
  - (ii) Maintain direct, and if necessary confidential, contact with the national preventive mechanisms and offer them training and technical assistance with a view to strengthening their capacities;

efter det første valg bestemmes navnene på disse medlemmer ved lodtrækning foretaget af formanden for det i artikel 7, stk. 1, litra d, nævnte møde.

Artikel 10

1. Forebyggelseskomiteen vælger personer til præsidiets for en periode på to år. De kan genvælges.

2. Forebyggelseskomiteen fastsætter selv sin forretningsorden. Forretningsordenen skal bl.a. indeholde bestemmelser om, at:

- a) forebyggelseskomiteen er beslutningsdygtig, når halvdelen af medlemmerne plus en er til stede,
- b) forebyggelseskomiteens beslutninger træffes med et flertal af de tilstedeværende medlemmers stemmer,
- c) forebyggelseskomiteen mødes for lukkede døre.

3. De Forenede Nationers generalsekretær indkalder forebyggelseskomiteen til det første møde. Senere møder afholdes på sådanne tidspunkter, som fastsættes i forebyggelseskomiteens forretningsorden. Forebyggelseskomiteen og Komiteen mod Tortur afholder deres samlinger samtidigt mindst en gang om året.

Kapitel III

Forebyggelseskomiteens mandat

Artikel 11

Forebyggelseskomiteen skal:

- a) besøge de i artikel 4 anførte steder og fremsætte anbefalinger til de deltagende stater vedrørende beskyttelse af frihedsberøvede personer mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf;
- b) i relation til de nationale forebyggende mekanismer:
  - (i) om nødvendigt rådgive og bistå de deltagende stater vedrørende oprettelsen;
  - (ii) opretholde direkte og om nødvendigt fortløbig kontakt med de nationale forebyggende mekanismer og tilbyde dem uddannelse og teknisk bistand med henblik på at styrke deres kapacitet;

F. t. beslutn. vedr. FN-konventionen om tortur mv.

- (iii) Advise and assist them in the evaluation of the needs and the means necessary to strengthen the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
- (iv) Make recommendations and observations to the States Parties with a view to strengthening the capacity and the mandate of the national preventive mechanisms for the prevention of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
- (c) Cooperate, for the prevention of torture in general, with the relevant United Nations organs and mechanisms as well as with the international, regional and national institutions or organizations working towards the strengthening of the protection of all persons against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.
- (iii) rådgive og bistå dem ved vurderingen af de fornødenheder og midler, der er nødvendige for at styrke beskyttelsen af frihedsberøvede personer mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf;
- (iv) fremsætte anbefalinger og bemærkninger til de deltagende stater med henblik på at styrke de nationale forebyggende mekanismers kapacitet og mandat til at forebygge tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf;
- c) samarbejde om forebyggelse af tortur i almindelighed med relevante instanser og mekanismer under De Forenede Nationer samt med internationale, regionale og nationale institutioner eller organisationer, der arbejder hen imod en styrkelse af beskyttelsen af enhver mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Article 12

In order to enable the Subcommittee on Prevention to comply with its mandate as laid down in article 11, the States Parties undertake:

- (a) To receive the Subcommittee on Prevention in their territory and grant it access to the places of detention as defined in article 4 of the present Protocol;
- (b) To provide all relevant information the Subcommittee on Prevention may request to evaluate the needs and measures that should be adopted to strengthen the protection of persons deprived of their liberty against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
- (c) To encourage and facilitate contacts between the Subcommittee on Prevention and the national preventive mechanisms;
- (d) To examine the recommendations of the Subcommittee on Prevention and enter into dialogue with it on possible implementation measures.

Article 13

1. The Subcommittee on Prevention shall establish, at first by lot, a programme of regular visits to the States Parties in order to fulfil its mandate as established in article 11.

Artikel 12

For at gøre forebyggelseskomiteen i stand til at opfylde sit mandat, som fastlagt i artikel 11, forpligter de deltagende stater sig til:

- a) at modtage forebyggelseskomiteen på deres territorium og give den adgang til de i artikel 4 i denne protokol definerede tilbageholdelsessteder,
- b) at fremlægge alle de relevante oplysninger, som forebyggelseskomiteen måtte anmode om, for at vurdere de behov og foranstaltninger, der bør vedtages for at styrke beskyttelsen af frihedsberøvede personer mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf,
- c) at tilskynde og fremme kontakt mellem forebyggelseskomiteen og de nationale forebyggende mekanismer,
- d) at behandle forebyggelseskomiteens anbefalinger og indgå i en dialog med den om mulige gennemførelsesforanstaltninger.

Artikel 13

1. Forebyggelseskomiteen tilrettelægger, første gang ved lodtrækning, et program for regelmæssige besøg i de deltagende stater med henblik på at opfylde sit mandat, som fastlagt i artikel 11.

2. After consultations, the Subcommittee on Prevention shall notify the States Parties of its programme in order that they may, without delay, make the necessary practical arrangements for the visits to be conducted.

3. The visits shall be conducted by at least two members of the Subcommittee on Prevention. These members may be accompanied, if needed, by experts of demonstrated professional experience and knowledge in the fields covered by the present Protocol who shall be selected from a roster of experts prepared on the basis of proposals made by the States Parties, the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights and the United Nations Centre for International Crime Prevention. In preparing the roster, the States Parties concerned shall propose no more than five national experts. The State Party concerned may oppose the inclusion of a specific expert in the visit, whereupon the Subcommittee on Prevention shall propose another expert.

4. If the Subcommittee on Prevention considers it appropriate, it may propose a short follow-up visit after a regular visit.

Article 14

1. In order to enable the Subcommittee on Prevention to fulfil its mandate, the States Parties to the present Protocol undertake to grant it:

- (a) Unrestricted access to all information concerning the number of persons deprived of their liberty in places of detention as defined in article 4, as well as the number of places and their location;
- (b) Unrestricted access to all information referring to the treatment of those persons as well as their conditions of detention;
- (c) Subject to paragraph 2 below, unrestricted access to all places of detention and their installations and facilities;
- (d) The opportunity to have private interviews with the persons deprived of their liberty without witnesses, either personally or with a translator if deemed necessary, as well as with any other person who the Subcommittee on Prevention believes may supply relevant information;
- (e) The liberty to choose the places it wants to visit and the persons it wants to interview.

2. Forebyggelseskomiteen giver efter samråd de deltagende stater meddelelse om sit program, således at de ufortøvet kan træffe de nødvendige praktiske foranstaltninger til, at besøgene kan finde sted.

3. Besøgene gennemføres af mindst to medlemmer af forebyggelseskomiteen. Medlemmerne kan efter behov ledsages af eksperter, der har udvist faglig erfaring i og viden om de af denne protokol omfattede områder, og som vælges ud fra en ekspertliste opstillet på grundlag af forslag fra de deltagende stater, De Forenede Nationers Højkommissær for Menneskerettigheder og De Forenede Nationers Center for International Kriminalitetsforebyggelse. Under forberedelsen af listen kan de deltagende stater ikke foreslå flere end fem nationale eksperter. Den pågældende deltagende stat kan modsætte sig en given eksperts deltagelse i besøget, hvorefter forebyggelseskomiteen skal foreslå en anden ekspert.

4. Hvis forebyggelseskomiteen anser det for hensigtsmæssigt, kan den foreslå et kort opfølgingsbesøg efter et regelmæssigt besøg.

Artikel 14

1. For at gøre det muligt for forebyggelseskomiteen at opfylde sit mandat forpligter de i denne protokol deltagende stater sig til at give komiteen:

- a) uhindret adgang til alle oplysninger vedrørende antallet af frihedsberøvede personer på tilbageholdelsessteder, jf. definitionen i artikel 4, samt om antallet af steder og deres beliggenhed;
- b) uhindret adgang til alle oplysninger angående behandlingen af sådanne personer samt deres forhold under frihedsberøvelsen;
- c) uhindret adgang til alle tilbageholdelsessteder og de dertil hørende anlæg og faciliteter, dog med forbehold af stk. 2;
- d) lejlighed til at føre samtaler uden opsyn eller vidner med de frihedsberøvede personer, enten personligt eller med en tolk, hvis det skønnes nødvendigt, samt med enhver anden person, som forebyggelseskomiteen mener kan give relevante oplysninger;
- e) frihed til at vælge de steder, den ønsker at besøge, og de personer, den ønsker at tale med.

2. Objection to a visit to a particular place of detention may be made only on urgent and compelling grounds of national defence, public safety, natural disaster or serious disorder in the place to be visited that temporarily prevent the carrying out of such a visit. The existence of a declared state of emergency as such shall not be invoked by a State Party as a reason to object to a visit.

Article 15

No authority or official shall order, apply, permit or tolerate any sanction against any person or organization for having communicated to the Subcommittee on Prevention or to its delegates any information, whether true or false, and no such person or organization shall be otherwise prejudiced in any way.

Article 16

1. The Subcommittee on Prevention shall communicate its recommendations and observations confidentially to the State Party and, if relevant, to the national preventive mechanism.

2. The Subcommittee on Prevention shall publish its report, together with any comments of the State Party concerned, whenever requested to do so by that State Party. If the State Party makes part of the report public, the Subcommittee on Prevention may publish the report in whole or in part. However, no personal data shall be published without the express consent of the person concerned.

3. The Subcommittee on Prevention shall present a public annual report on its activities to the Committee against Torture.

4. If the State Party refuses to cooperate with the Subcommittee on Prevention according to articles 12 and 14, or to take steps to improve the situation in the light of the recommendations of the Subcommittee on Prevention, the Committee against Torture may, at the request of the Subcommittee on Prevention, decide, by a majority of its members, after the State Party has had an opportunity to make its views known, to make a public statement on the matter or to publish the report of the Subcommittee on Prevention.

2. Indsigelse mod et besøg på et bestemt tilbageholdelsessted kan kun fremsættes af uopsættelige og tvingende hensyn til det nationale forsvær, offentlig sikkerhed, naturkatastrofer eller alvorlig forstyrrelse af ordenen på besøgsstedet, som midlertidigt forhindrer gennemførelse af et sådant besøg. En erklæret undtagelsestilstand kan ikke som sådan påberåbes af en deltagerstat som begrundelse for at gøre indsigelse mod et besøg.

Artikel 15

Ingen myndighed eller embedsmand må påbyde, anvende, tillade eller tolerere nogen sanktion mod en person eller en organisation for at have givet forebyggelseskomiteen eller dens delegerede oplysninger, hvad enten de er rigtige eller forkerte, og det skal ikke på anden vis komme en sådan person eller organisation til skade.

Artikel 16

1. Forebyggelseskomiteen giver den deltagende stat, og når det er relevant den nationale mekanisme, sine anbefalinger og bemærkninger i fortrolighed.

2. Forebyggelseskomiteen offentliggør sin beretning sammen med eventuelle bemærkninger fra den pågældende deltagende stat, hvis deltagerstaten anmoder om det. Hvis den deltagende stat offentliggør dele af beretningen, kan forebyggelseskomiteen offentliggøre beretningen helt eller delvis. Oplysninger om personlige forhold må dog ikke offentliggøres uden udtrykkeligt samtykke fra vedkommende person.

3. Forebyggelseskomiteen fremlægger en offentlig årsberetning om sine aktiviteter til Komiteen mod Tortur.

4. Hvis den deltagende stat afslår at samarbejde med forebyggelseskomiteen i overensstemmelse med artikel 12 og 14 eller at tage skridt til at forbedre situationen i lyset af forebyggelseskomiteens anbefalinger, kan Komiteen mod Tortur, efter at den deltagende stat har haft mulighed for at fremsætte sine synspunkter, på forebyggelseskomiteens anmodning med et flertal af sine medlemmer beslutte at fremsætte en offentlig udtalelse om sagen eller at offentliggøre forebyggelseskomiteens beretning.

PART IV

*National preventive mechanisms***Article 17**

Each State Party shall maintain, designate or establish, at the latest one year after the entry into force of the present Protocol or of its ratification or accession, one or several independent national preventive mechanisms for the prevention of torture at the domestic level. Mechanisms established by decentralized units may be designated as national preventive mechanisms for the purposes of the present Protocol if they are in conformity with its provisions.

Article 18

1. The States Parties shall guarantee the functional independence of the national preventive mechanisms as well as the independence of their personnel.

2. The States Parties shall take the necessary measures to ensure that the experts of the national preventive mechanism have the required capabilities and professional knowledge. They shall strive for a gender balance and the adequate representation of ethnic and minority groups in the country.

3. The States Parties undertake to make available the necessary resources for the functioning of the national preventive mechanisms.

4. When establishing national preventive mechanisms, States Parties shall give due consideration to the Principles relating to the status of national institutions for the promotion and protection of human rights.

Article 19

The national preventive mechanisms shall be granted at a minimum the power:

- (a) To regularly examine the treatment of the persons deprived of their liberty in places of detention as defined in article 4, with a view to strengthening, if necessary, their protection against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
- (b) To make recommendations to the relevant authorities with the aim of improving the treatment and the conditions of the persons deprived of their liberty and to prevent torture and other cruel, inhuman or degrading

Kapitel IV

*Nationale forebyggende mekanismer***Artikel 17**

Enhver deltagende stat skal senest et år efter, at denne protokol træder i kraft eller ratificeres eller tiltrædes, opretholde, udpege eller oprette en eller flere uafhængige nationale forebyggende mekanismer til forebyggelse af tortur på nationalt plan. Mekanismer oprettet af decentrale enheder kan udpeges som nationale forebyggende mekanismer med henblik på denne protokol, hvis de er i overensstemmelse med dens bestemmelser.

Artikel 18

1. De deltagende stater skal garantere de nationale forebyggende mekanismers funktionelle uafhængighed samt uafhængigheden af deres personale.

2. De deltagende stater skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at eksperterne i den nationale mekanisme har de kvalifikationer og den faglige viden, der er fornøden. De skal stræbe efter kønsmæssig ligevægt og en rimelig repræsentation af landets etniske grupper og minoriteter.

3. De deltagende stater forpligter sig til at stille de nødvendige ressourcer til rådighed for, at de nationale forebyggende organer kan fungere.

4. Ved oprettelsen af nationale forebyggende mekanismer skal de deltagende stater tage behørigt hensyn til principperne vedrørende nationale menneskerettighedsinstitutioners status.

Artikel 19

De nationale forebyggende mekanismer skal som minimum have kompetence til:

- a) regelmæssigt at undersøge behandlingen af frihedsberøvede personer på tilbageholdelsessteder, jf. definitionen i artikel 4, med henblik på om nødvendigt at styrke deres beskyttelse mod tortur, grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf;
- b) at fremsætte anbefalinger til de relevante myndigheder med henblik på at forbedre behandlingen af og forholdene for frihedsberøvede personer og for at forebygge tortur og grusom, umenneskelig eller nedværdigende

- treatment or punishment, taking into consideration the relevant norms of the United Nations;
- (c) To submit proposals and observations concerning existing or draft legislation.
- behandling eller straf under hensyntagen til De Forenede Nationers relevante normer;
- c) at indgive forslag og bemærkninger vedrørende eksisterende eller foreslået lovgivning.

Article 20

In order to enable the national preventive mechanisms to fulfil their mandate, the States Parties to the present Protocol undertake to grant them:

- (a) Access to all information concerning the number of persons deprived of their liberty in places of detention as defined in article 4, as well as the number of places and their location;
- (b) Access to all information referring to the treatment of those persons as well as their conditions of detention;
- (c) Access to all places of detention and their installations and facilities;
- (d) The opportunity to have private interviews with the persons deprived of their liberty without witnesses, either personally or with a translator if deemed necessary, as well as with any other person who the national preventive mechanism believes may supply relevant information;
- (e) The liberty to choose the places they want to visit and the persons they want to interview;
- (f) The right to have contacts with the Subcommittee on Prevention, to send it information and to meet with it.

Article 21

1. No authority or official shall order, apply, permit or tolerate any sanction against any person or organization for having communicated to the national preventive mechanism any information, whether true or false, and no such person or organization shall be otherwise prejudiced in any way.

2. Confidential information collected by the national preventive mechanism shall be privileged. No personal data shall be published without the express consent of the person concerned.

Artikel 20

For at gøre de nationale forebyggende organer i stand til at opfylde deres mandat forpligter de i denne protokol deltagende stater sig til at give dem:

- a) adgang til alle oplysninger vedrørende antallet af frihedsberøvede personer på tilbageholdelsessteder, jf. definitionen i artikel 4, samt om antallet af steder og deres beliggenhed;
- b) adgang til alle oplysninger angående behandlingen af sådanne personer samt deres forhold under frihedsberøvelsen;
- c) adgang til alle tilbageholdelsessteder og de dertil hørende anlæg og faciliteter;
- d) lejlighed til at føre samtaler uden opsyn eller vidner med de frihedsberøvede personer, enten personligt eller med en tolk, hvis det skønnes nødvendigt, samt med enhver anden person, som det nationale forebyggende organ mener kan give relevante oplysninger;
- e) frihed til at vælge de steder, de ønsker at besøge, og de personer, de ønsker at tale med;
- f) ret til at have kontakt med forebyggelseskomiteen, at sende den oplysninger og mødes med den.

Artikel 21

1. Ingen myndighed eller embedsmand må påbyde, anvende, tillade eller tolerere nogen sanktion mod en person eller en organisation for at have givet den nationale forebyggende mekanisme oplysninger, hvad enten de er rigtige eller forkerte, og det skal ikke på anden vis komme en sådan person eller organisation til skade.

2. Fortrolige oplysninger, der indsamles af den nationale forebyggende mekanisme, er underlagt tavshedspligt. Oplysninger om personlige forhold må ikke offentliggøres uden udtrykkeligt samtykke fra vedkommende person.

Article 22

The competent authorities of the State Party concerned shall examine the recommendations of the national preventive mechanism and enter into a dialogue with it on possible implementation measures.

Article 23

The States Parties to the present Protocol undertake to publish and disseminate the annual reports of the national preventive mechanisms.

PART V*Declaration***Article 24**

1. Upon ratification, States Parties may make a declaration postponing the implementation of their obligations under either part III or part IV of the present Protocol.

2. This postponement shall be valid for a maximum of three years. After due representations made by the State Party and after consultation with the Subcommittee on Prevention, the Committee against Torture may extend that period for an additional two years.

PART VI*Financial provisions***Article 25**

1. The expenditure incurred by the Subcommittee on Prevention in the implementation of the present Protocol shall be borne by the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Subcommittee on Prevention under the present Protocol.

Article 26

1. A Special Fund shall be set up in accordance with the relevant procedures of the General Assembly, to be administered in accordance with the financial regulations and rules of the United Nations, to help finance the implementation of the recommendations made by the Subcommit-

Artikel 22

De kompetente myndigheder i den pågældende deltagerstat skal behandle anbefalingerne fra den nationale forebyggende mekanisme og indgå i en dialog med den om mulige gennemførelsesforanstaltninger.

Artikel 23

De i denne protokol deltagende stater forpligter sig til at offentliggøre og udbrede kendskabet til de nationale forebyggende organers årsberetninger.

Kapitel V*Erklæring***Artikel 24**

1. Ved ratifikationen kan de deltagende stater afgive en erklæring, der udsætter gennemførelsen af deres forpligtelser ifølge enten kapitel III eller kapitel IV.

2. En sådan udsættelse gælder i højst tre år. Efter henvendelse fra den deltagende stat og efter samråd med forebyggelseskomiteen kan komiteen mod tortur forlænge denne periode med yderligere to år.

Kapitel VI*Finansieringsbestemmelser***Artikel 25**

1. Forebyggelseskomiteens udgifter ved gennemførelse af denne protokol bæres af De Forenede Nationer.

2. De Forenede Nationers generalsekretær stiller personale og øvrige hjælpemidler til rådighed for forebyggelseskomiteen i det omfang, det er nødvendigt, for at forebyggelseskomiteen effektivt kan udøve sin virksomhed i henhold til denne protokol.

Artikel 26

1. I overensstemmelse med Generalforsamlingens relevante procedurer oprettes en særlig fond, der forvaltes i overensstemmelse med De Forenede Nationers økonomiske forordninger og regler, til at bidrage til at finansiere gennemførelsen af de anbefalinger, som forebyggelses-

tee on Prevention after a visit to a State Party, as well as education programmes of the national preventive mechanisms.

2. The Special Fund may be financed through voluntary contributions made by Governments, intergovernmental and non-governmental organizations and other private or public entities.

PART VII

Final provisions

Article 27

1. The present Protocol is open for signature by any State that has signed the Convention.

2. The present Protocol is subject to ratification by any State that has ratified or acceded to the Convention. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. The present Protocol shall be open to accession by any State that has ratified or acceded to the Convention.

4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

5. The Secretary-General of the United Nations shall inform all States that have signed the present Protocol or acceded to it of the deposit of each instrument of ratification or accession.

Article 28

1. The present Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession, the present Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 29

The provisions of the present Protocol shall extend to all parts of federal States without any limitations or exceptions.

komiteen giver en deltagende stat efter et besøg, samt uddannelsesprogrammer for de nationale forebyggende mekanismer.

2. Den særlige fond kan finansieres ved frivillige bidrag fra regeringer, mellemstatslige og ikke-statslige organisationer og andre private eller offentlige enheder.

Kapitel VII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 27

1. Denne protokol kan undertegnes af enhver stat, der har undertegnet konventionen.

2. Denne protokol kan ratificeres af enhver stat, der har ratificeret eller tiltrådt konventionen. Ratifikationsinstrumenter skal deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

3. Denne protokol kan tiltrædes af enhver stat, der har ratificeret eller tiltrådt konventionen.

4. Tiltrædelse sker ved deponering af et tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Nationers generalsekretær.

5. De Forenede Nationers generalsekretær underretter alle de stater, der har undertegnet eller tiltrådt denne protokol, om deponering af ethvert ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 28

1. Denne protokol træder i kraft den 30. dag efter datoen for deponeringen af det tyvende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Nationers generalsekretær.

2. For enhver stat, der ratificerer denne protokol eller tiltræder den efter deponeringen af det tyvende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Nationers generalsekretær, træder protokollen i kraft på den 30. dag efter deponeringen af statens eget ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 29

Bestemmelserne i denne protokol gælder for alle dele af føderale stater uden nogen begrænsninger eller undtagelser.

Article 30

No reservations shall be made to the present Protocol.

Article 31

The provisions of the present Protocol shall not affect the obligations of States Parties under any regional convention instituting a system of visits to places of detention. The Subcommittee on Prevention and the bodies established under such regional conventions are encouraged to consult and cooperate with a view to avoiding duplication and promoting effectively the objectives of the present Protocol.

Article 32

The provisions of the present Protocol shall not affect the obligations of States Parties to the four Geneva Conventions of 12 August 1949 and the Additional Protocols thereto of 8 June 1977, nor the opportunity available to any State Party to authorize the International Committee of the Red Cross to visit places of detention in situations not covered by international humanitarian law.

Article 33

1. Any State Party may denounce the present Protocol at any time by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations, who shall thereafter inform the other States Parties to the present Protocol and the Convention. Denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under the present Protocol in regard to any act or situation that may occur prior to the date on which the denunciation becomes effective, or to the actions that the Subcommittee on Prevention has decided or may decide to take with respect to the State Party concerned, nor shall denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter already under consideration by the Subcommittee on Prevention prior to the date on which the denunciation becomes effective.

3. Following the date on which the denunciation of the State Party becomes effective, the

Artikel 30

Der kan ikke tages forbehold vedrørende denne protokol.

Artikel 31

Bestemmelserne i denne protokol påvirker ikke de deltagende staters forpligtelser i henhold til eventuelle regionale konventioner, som opretter et system med besøg på tilbageholdelsessteder. Forebyggelseskomiteen og de institutioner, der er oprettet ifølge sådanne regionale konventioner, opfordres til at rådføre sig og samarbejde med hinanden med henblik på at undgå dobbeltarbejde og på effektivt at fremme protokollens formål.

Artikel 32

Bestemmelserne i denne protokol påvirker ikke de forpligtelser, som de deltagende stater har i medfør af de fire Genève-konventioner af 12. august 1949 og tillægsprotokollerne dertil af 8. juni 1977 eller den mulighed, som enhver deltagende stat har for at bemyndige Den Internationale Røde Kors Komité til at besøge tilbageholdelsessteder i situationer, der ikke falder ind under den humanitære folkeret.

Artikel 33

1. Enhver deltagende stat kan til enhver tid opsig denne protokol ved skriftlig meddelelse til De Forenede Nationers generalsekretær, som derpå skal give meddelelse derom til de øvrige i protokollen og konventionen deltagende stater. Opsigelsen træder i kraft et år efter, at generalsekretæren har modtaget meddelelsen.

2. En sådan opsigelse frigør ikke den deltagende stat fra dens forpligtelser ifølge denne protokol med hensyn til en handling eller situation, som indtræffer før den dato, hvor opsigelsen træder i kraft, eller til de foranstaltninger, som forebyggelseskomiteen har besluttet eller måtte beslutte at træffe med hensyn til den pågældende deltagende stat. En opsigelse har heller ikke på nogen måde indflydelse på den fortsatte behandling af en sag, som allerede er under behandling i forebyggelseskomiteen forud for den dato, hvor opsigelsen træder i kraft.

3. Efter den dato, hvor den deltagende stats opsigelse træder i kraft, må forebyggelseskomiteen

Subcommittee on Prevention shall not commence consideration of any new matter regarding that State.

Article 34

1. Any State Party to the present Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties to the present Protocol with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of two-thirds of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General of the United Nations to all States Parties for acceptance.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of the present article shall come into force when it has been accepted by a two-thirds majority of the States Parties to the present Protocol in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments come into force, they shall be binding on those States Parties that have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of the present Protocol and any earlier amendment that they have accepted.

Article 35

Members of the Subcommittee on Prevention and of the national preventive mechanisms shall be accorded such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions. Members of the Subcommittee on Prevention shall be accorded the privileges and immunities specified in section 22 of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946, subject to the provisions of section 23 of that Convention.

teen ikke påbegynde behandlingen af nye forhold vedrørende denne stat.

Artikel 34

1. Enhver i denne protokol deltagende stat kan stille ændringsforslag og fremsende det til De Forenede Nationers generalsekretær. Generalsekretæren skal derefter give meddelelse om den foreslåede ændring til de deltagende stater med anmodning om at blive underrettet, såfremt deltagerstaterne ønsker en konference med det formål at behandle og stemme om forslaget. Hvis mindst en tredjedel af deltagerstaterne inden fire måneder efter datoen for en sådan meddelelse ønsker en sådan konference, skal generalsekretæren sammenkalde konferencen under De Forenede Nationers auspici. Enhver ændring, der vedtages med to tredjedels flertal af de stater, der er til stede og afgiver deres stemme ved konferencen, fremsendes af De Forenede Nationers generalsekretær til alle deltagende stater til godkendelse.

2. Et ændringsforslag, der vedtages i overensstemmelse med stk. 1, træder i kraft, når to tredjedele af de i denne protokol deltagende stater har godkendt det i overensstemmelse med deres respektive forfatninger.

3. Når ændringer træder i kraft, er de bindende for de deltagende stater, som har godkendt dem, mens de øvrige deltagende stater stadig er bundet af bestemmelserne i denne protokol og eventuelle tidligere ændringer, som de har godkendt.

Artikel 35

Medlemmerne af forebyggelseskomiteen og af de nationale forebyggende mekanismer tilstås de rettigheder og immuniteter, som måtte være nødvendige for den uafhængige udøvelse af deres virksomhed. Medlemmerne af forebyggelseskomiteen tilstås de i stk. 22 i konventionen om De Forenede Nationers rettigheder og immuniteter af 13. februar 1946 anførte rettigheder og immuniteter med forbehold af konventionens stk. 23.

Article 36

When visiting a State Party, the members of the Subcommittee on Prevention shall, without prejudice to the provisions and purposes of the present Protocol and such privileges and immunities as they may enjoy:

- (a) Respect the laws and regulations of the visited State;
- (b) Refrain from any action or activity incompatible with the impartial and international nature of their duties.

Article 37

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States.

Artikel 36

Medlemmerne af forebyggelseskomiteen skal ved besøg i en deltagende stat uden præjudicerende virkning for denne protokols bestemmelser og formål og de rettigheder og immuniteter, som de måtte have,

- a) respektere den besøgte stats love og regler, og
- b) afholde sig fra enhver handling eller aktivitet, der er uforenelig med den upartiske og internationale karakter af deres hverv.

Artikel 37

1. Denne protokol, hvis arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekst har samme gyldighed, deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

2. De Forenede Nationers generalsekretær skal fremsende bekræftede genparter af denne protokol til samtlige stater.

Bemærkninger til forslaget

A. Den valgfri protokols forhistorie og vedtagelse

FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder fra 1948 forbyder anvendelse af tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Dette forbud er fulgt op med et folkeretligt bindende forbud mod tortur blandt andet i FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder fra 1966 og den europæiske menneskerettighedskonvention fra 1950. Også Genève-konventionerne fra 1949 om beskyttelse af krigens ofre og deres tillægsprotokoller fra 1977 indeholder forbud mod anvendelsen af tortur. I alle de nævnte instrumenter er forbudet mod tortur absolut i den forstand, at det ikke kan fraviges under nogen omstændigheder, f.eks. under påberåbelse af offentlig nødstilstand.

I 1984 vedtog FN's Generalforsamling en konvention om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (herefter "konventionen"). I henhold til konventionen er der oprettet en komité af uafhængige eksperter - FN's Torturkomité - som påser konventionens gennemførelse i deltagerstaterne. Det sker fortrinsvis ved, at deltagerstaterne rapporterer til komiteen om konventionens gennemførelse inden for deres jurisdiktion. Efter en gennemgang af rapporterne afgiver komiteen sine bemærkninger og anbefalinger til deltagerstaterne. Endvidere kan deltagerstaterne acceptere, at personer kan indklage staten for at have krænket konventionen, lige som der er mulighed for at acceptere mellemstatslig klageadgang.

Der har imidlertid været et ønske om mere direkte at kunne forebygge anvendelsen af tortur. Europarådet vedtog således i 1987 den europæiske konvention om forebyggelse af tortur. I henhold til konventionen er der nedsat en Europæisk Komité til Forebyggelse af Tortur, som aflægger inspektionsbesøg i deltagerstaterne. Komiteen har uhindret adgang overalt, hvor folk er frihedsberøvet, f.eks. i fængsler, arresthuse og psykiatriske institutioner. Komiteen har aflagt besøg i Danmark i 1990, 1996 og 2002.

Der har gennem længere tid været bestræbelser i FN for at indføre en tilsvarende international besøgs-

ordning på globalt plan. Spørgsmålet har siden 1992 været behandlet i en arbejdsgruppe nedsat af FN's Menneskerettighedskommission. I foråret 2002 kunne arbejdsgruppens formand fremlægge et forslag til en valgfri tillægsprotokol til konventionen (herefter "protokollen"). Der var ikke fuld enighed om forslaget, men Generalforsamlingen kunne den 18. december 2002 vedtage protokollen med 127 stemmer for, 4 imod og 42 afståelser.

Protokollen blev åbnet for undertegnelse den 4. februar 2003. Danmark undertegnede protokollen den 26. juni samme år, på FN's dag for støtte til torturofre. Protokollen træder i kraft tredive dage efter deponeringen af det tyvende ratifikationsinstrument hos FN's generalsekretær. Pr. 1. februar 2004 var protokollen undertegnet af 23 stater og ratificeret af tre stater (Albanien, Malta, UK).

B. Danmarks ratifikation

Ved ratifikationen påtager Danmark sig en folkeretlig forpligtelse til at opfylde de i protokollen indeholdte bestemmelser. Det drejer sig især om at give den forebyggelseskomité, som skal nedsættes i henhold til protokollen, uhindret adgang til steder, hvor folk er frihedsberøvet og i øvrigt at samarbejde med komiteen, samt om at udpege, oprette eller opretholde en eller flere nationale mekanismer til forebyggelse af tortur senest et år efter, at protokollen er trådt i kraft.

Spørgsmålet om Danmarks ratifikation af protokollen har været forelagt Statsministeriet, Justitsministeriet, Forsvarsministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Folketingets Ombudsmand, Domstolsstyrelsen, Advokatrådet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af Beskikkede advokater, Københavns Universitet, Århus Universitet, Amnesty Internationals danske afdeling, Dansk Arbejdsgiverforening, LO, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Institut for Menneskerettigheder, Etisk Råd, FN-forbundet, KRIM, Retspolitisk Forening, Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, Det Internationale Råd for Rehabilitering af Torturofre,

Østersørådets kommissær for menneskerettigheder og hjemmestyernerne for Færøerne og Grønland. Ingen har udtalt sig imod en dansk ratifikation af protokollen.

Danmarks ratifikation af protokollen forventes ikke at nødvendiggøre lovændringer, idet dansk opfyldelse af protokollen antages at kunne ske inden for rammerne af gældende lovgivning og administrativ praksis. Specielt bemærkes, at protokollens bestemmelser om en national forebyggelsesmekanisme vil kunne anses for opfyldt ved den gældende ordning vedrørende Folketings Ombudsmands inspektionsvirksomhed.

Forslaget forudses ikke at medføre direkte økonomiske, administrative, erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

C. Den valgfri protokols indhold

Protokollen indeholder en præambel og 37 artikler.

Artikel 1 – 4 (kap. I) indeholder protokollens generelle principper. Artikel 5 – 16 (kap. II og III) indeholder bestemmelser om den internationale forebyggelseskomité, som skal oprettes. Artikel 17 – 23 (Kap. IV) indeholder bestemmelser om nationale forebyggende mekanismer. Artikel 24 (kap. V) indeholder en bestemmelse, som giver mulighed for at udsætte gennemførelsen af kap. III eller IV. Artikel 25 og 26 (kap. VI) regulerer finansieringen af protokollen og art 27 – 37 (kap. VII) indeholder sædvanlige afslutningsbestemmelser om forbehold, ratifikation, ikrafttrædelse mv.

Til de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

I *præambelen* redegøres for protokollens formål og baggrund. Forbudet mod tortur bekræftes, og det udtales, at yderligere foranstaltninger er påkrævet for at opnå formålene i konventionen. Der henvises til konventionens artikel 2 og 16, hvorefter deltagerstaterne skal træffe effektive foranstaltninger for at forhindre tortur. Det anerkendes, at det er staterne, som har det primære ansvar for at gennemføre konventionens bestemmelser, men at beskyttelsen af frihedsberøvede personer og respekten for deres menneskerettigheder samtidig er et fælles ansvar, og at de internationale gennemførelsesforanstaltninger supplerer og styrker de nationale foranstaltninger. Der erindres om, at forebyggelse af tortur kræver uddannelse og en række lovgivningsmæssige, administrative, juridiske og andre foranstaltninger, samt at Verdenskonferencen om Menneskerettigheder i Wien i 1993 fastslog, at indsatsen mod tortur især bør fokusere på forebyggelse og opfordrede til at vedtage en valgfri protokol til konventionen med henblik på at etablere et forebyggende besøgssystem. Endelig udtrykkes overbevisning om, at beskyttelse af frihedsberøvede personer mod tortur

kan styrkes ved ikke-juridiske forebyggende foranstaltninger på grundlag af regelmæssige besøg på steder, hvor folk er frihedsberøvet.

Kapitel I

Generelle principper

Artikel 1 fastslår, at målet med protokollen er at oprette uafhængige internationale og nationale besøgs-mekanismer med henblik på at forebygge tortur på steder, hvor folk er frihedsberøvet.

Artikel 2 opretter den internationale forebyggelseskomité som en underkomité under FN's komité mod tortur, der er nedsat i henhold til konventionen. De nærmere bestemmelser om forebyggelseskomiteen er indeholdt i artikel 5 – 16.

Forebyggelseskomiteens virksomhed og beføjelser svarer i vidt omfang til den gældende ordning efter Europarådets konvention om forebyggelse af tortur (ratificeret af Danmark den 2. maj 1989, jfr. Lovtidende C 1991 s. 121). Forebyggelseskomiteen vil i lighed med Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur ikke have nogen form for eksekutive beføjelser i Danmark. De nationale myndigheders væsentligste forpligtelser over for forebyggelseskomiteen vil være at give medlemmerne af komiteen adgang til relevante steder, hvor der befinder sig eller kan befinde sig frihedsberøvede personer, jfr. artikel 4, og til at give oplysninger om behandlingen af disse personer, jfr. artikel 12 og 20.

Artikel 3 bestemmer, at hver deltagerstat skal oprette, udpege eller opretholde et eller flere besøgsorganer med henblik på forebyggelse af tortur. Den internationale forebyggelseskomité vil kun kunne besøge et begrænset antal steder for frihedsberøvede i hver deltagerstat og kun med store mellemrum. Derfor er det besluttet at supplere forebyggelseskomiteen med nationale besøgsmechanismer. De nærmere regler herfor er fastsat i artikel 17 – 23.

I henhold til *artikel 4* skal deltagerstaterne give forebyggelseskomiteen og de nationale besøgsmechanismer adgang til ethvert sted, hvor personer er eller kan blive berøvet deres frihed af en offentlig myndighed (i det følgende "tilbageholdelsessteder") med henblik på at beskytte sådanne personer mod tortur. Stk. 2 præciserer begrebet frihedsberøvelse i protokollens forstand.

Kapitel II

Forebyggelseskomiteen

Reglerne om forebyggelseskomiteens sammensætning og beslutningsprocedure fremgår af *artikel 5* –

10. Komiteen består af 10 uafhængige eksperter, som vælges af deltagerstaterne. De virker i deres personlige egenskab.

Kapitel III

Forebyggelseskomiteens mandat

Ifølge *artikel 11* skal forebyggelseskomiteen aflægge besøg på tilbageholdelsesstederne, jfr. artikel 4, og fremsætte anbefalinger til den pågældende deltagerstat om beskyttelse af frihedsberøvede personer mod tortur. Komiteen skal endvidere samarbejde med de nationale besøgsmekanismer og tilbyde dem uddannelse og teknisk bistand samt fremsætte bemærkninger og anbefalinger til deltagerstaterne vedrørende nationale besøgsmekanismers kapacitet og mandat til at forebygge tortur. Forebyggelseskomiteens kontakt med nationale mekanismer kan om nødvendigt ske i fortrolighed. Endelig skal forebyggelseskomiteen i almindelighed samarbejde med andre globale, regionale eller nationale organisationer, som bekæmper tortur.

Artikel 12 forpligter deltagerstaterne til at modtage forebyggelseskomiteen og give den adgang til tilbageholdelsesstederne, jfr. nærmere art. 14, at give komiteen uhindret adgang til de fornødne oplysninger, jfr. nærmere art. 14, at tilskynde og fremme kontakten mellem forebyggelseskomiteen og nationale forebyggende mekanismer samt at behandle komiteens anbefalinger og indgå i en dialog med komiteen om gennemførelsen af disse.

Disse forpligtelser svarer til forpligtelserne under den gældende ordning med Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur.

Artikel 13 indeholder regler om forebyggelseskomiteens besøg. Forebyggelseskomiteen skal fastlægge et besøgsprogram, første gang således at rækkefølgen af de stater, som skal besøges, fastlægges ved lodtrækning. Komiteen kan endvidere aflægge et kort opfølgingsbesøg efter et af de regelmæssige besøg.

Artikel 14 præciserer deltagerstaternes forpligtelser over for forebyggelseskomiteen. Komiteen skal have uhindret adgang til alle oplysninger om antallet af frihedsberøvede personer, om tilbageholdelsesstederne, om behandlingen af frihedsberøvede personer og deres forhold under frihedsberøvelsen samt til alle tilbageholdelsessteder. Komiteen skal have mulighed for at føre samtaler alene med de frihedsberøvede og enhver anden relevant person samt frihed til at vælge de steder, den ønsker at besøge, og de personer, den ønsker at tale med. Disse forpligtelser svarer til forpligtelserne under den gældende ordning med Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur.

Ifølge stk. 2 kan en deltagerstat kun gøre indsigelse mod et besøg på et bestemt tilbageholdelsessted under ganske snævre og præcise betingelser.

Artikel 15 forbyder sanktioner mod enhver, som har givet oplysninger til forebyggelseskomiteen, hvad enten oplysningerne er rigtige eller forkerte.

Ifølge *artikel 16* skal forebyggelseskomiteen i fortrolighed meddele deltagerstaten og eventuelt den nationale besøgsmekanisme sine anbefalinger og bemærkninger. Hvis deltagerstaten anmoder om det, offentliggør forebyggelseskomiteen sin beretning sammen med deltagerstatens eventuelle bemærkninger. Forebyggelseskomiteen fremlægger endvidere en offentlig årsberetning til komiteen mod tortur.

Hvis en deltagerstat undlader at samarbejde med forebyggelseskomiteen, herunder ikke tager skridt til at følge komiteens anbefalinger, kan komiteen mod tortur fremsætte en offentlig udtalelse om sagen eller offentliggøre forebyggelseskomiteens beretning.

Kapitel IV

Nationale forebyggende mekanismer

Senest et år efter protokollens ikrafttrædelse skal hver deltagerstat i medfør af *artikel 17* oprette, udpege eller opretholde en eller flere nationale forebyggende mekanismer.

Artikel 18 – 20 indeholder bestemmelser om de nationale forebyggende mekanismers virksomhed. De skal være uafhængige og have de fornødne ressourcer. Ifølge *artikel 19* skal de som minimum have kompetence til regelmæssigt at undersøge behandlingen af frihedsberøvede personer, til at fremsætte anbefalinger til de relevante myndigheder om forebyggelse af tortur og til at fremsætte forslag og bemærkninger vedrørende eksisterende eller foreslået lovgivning. Mekanismerne skal have samme adgang til oplysninger mv. som forebyggelseskomiteen, jfr. artikel 14 samt ret til kontakt med denne, jfr. *artikel 20*.

Det fremgår af § 18 i Lov om Folketingets Ombudsmand, at ombudsmanden kan undersøge enhver institution eller virksomhed samt ethvert tjenestested, der hører under ombudsmandens virksomhed. Politiet og kriminalforsorgen hører under ombudsmandens virksomhed, jfr. lovens § 7. I forarbejderne til loven, jfr. Folketingstidende 1995-96, Tillæg A, sp. 1700 ff., er det forudsat, at Folketingets Ombudsmand foretager systematiske inspektioner af fængsler og arresthuse. Endvidere omfatter ombudsmandens inspektionsvirksomhed kriminalforsorgens øvrige institutioner samt detentionslokaler og venterum på landets politi-

stationer, psykiatriske institutioner, militære installationer mv.

Ombudsmandsloven indeholder endvidere udtrykkelige bestemmelser om bl.a. ombudsmandens uafhængighed, offentliggørelse af ombudsmandens årsberetning, ombudsmandens pligt til at give meddelelse til Folketinget og vedkommende minister om tekniske mangler ved lovgivningen mv. samt ombudsmandens adgang til at afkræve myndighederne oplysninger og skriftlige udtalelser om myndighedens almindelige sagsbehandling.

I forbindelse med nye lovgivningsinitiativer, der rejser spørgsmål om forholdet til menneskerettighederne, foretages høring af relevante organisationer mv., herunder Institut for Menneskerettigheder.

På den anførte baggrund er det regeringens opfattelse, at Danmark samlet set opfylder protokollens bestemmelser om en eller flere nationale mekanismer.

I lyset af de erfaringer, som indhøstes, vil regeringen senere vurdere, om der eventuelt er behov for at justere den gældende ordning, herunder med hensyn til inddragelse af særlig fagkyndig bistand.

Artikel 21 forbyder sanktioner mod enhver, som giver oplysninger til den nationale forebyggende mekanisme, hvad enten de er rigtige eller forkerte. Stk. 2 bestemmer, at fortrolige oplysninger, som indsamles af den nationale forebyggende mekanisme er undergivet tavshedspligt. Oplysninger om personlige forhold må kun offentliggøres med udtrykkeligt samtykke fra den pågældende person.

Denne artikel tilsigter at hindre, at en person bliver mødt med sanktioner i anledning af, at vedkommende har afgivet oplysninger til den nationale forebyggende mekanisme. Henset til sit formål må bestemmelsen naturligt forstås således, at den ikke omhandler den situation, hvor en person afgiver bevidst urigtige oplysninger til den nationale forebyggende mekanisme med forsæt til, at en uskyldig person herved bliver sigtet, dømt eller undergivet strafferetlig retsfølge.

Ifølge *artikel 22* skal de relevante myndigheder behandle anbefalingerne fra den nationale forebyggende mekanisme og indgå i en dialog med den om mulige gennemførelsesforanstaltninger.

Artikel 23 pålægger deltagerstaterne at offentliggøre og udbrede kendskabet til de nationale forebyggende mekanismers årsberetninger.

Kapitel V

Erklæring

Artikel 24 indeholder en bestemmelse om, at deltagerstaterne ved en erklæring i forbindelse med ratifi-

kationen kan udsætte iværksættelsen af forpligtelserne over for forebyggelseskomiteen, jfr. kap. III, eller forpligtelsen til at oprette nationale forebyggende mekanismer i indtil tre år.

Regeringen har ikke til hensigt at afgive en sådan erklæring.

Kapitel VI

Finansieringsbestemmelser

I henhold til *artikel 25* afholdes udgifterne til forebyggelseskomiteens virksomhed af De Forenede Nationer.

Artikel 26 opretter en frivillig fond til at bidrage til finansieringen af gennemførelsen af forebyggelseskomiteens anbefalinger mv.

Kapitel VII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 27 – 29 indeholder sædvanlige bestemmelser om protokollens undertegnelse, ratifikation og ikrafttrædelse.

Ifølge *artikel 30* kan der ikke tages forbehold over for bestemmelser i protokollen.

Artikel 31 fastslår, at bestemmelserne i protokollen ikke påvirker deltagerstaternes eventuelle forpligtelser i medfør af tilsvarende regionale arrangementer, f.eks. Den Europæiske Konvention om Forebyggelse af Tortur. Forebyggelseskomiteen og tilsvarende regionale institutioner, f.eks. Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur opfordres til at samarbejde med henblik på at undgå dobbeltarbejde og effektivt fremme af protokollens formål.

Ifølge *artikel 32* påvirker protokollen heller ikke deltagerstaternes forpligtelser i henhold til Genèvekonventionerne af 1949 om beskyttelsen af krigens ofre og deres tillægsprotokoller samt deltagerstaternes mulighed for i øvrigt at tillade Den Internationale Røde Kors Komité at aflægge besøg på tilbageholdelsessteder.

Artikel 33 – 34 indeholder bestemmelser om opsigelse og ændring af protokollen.

Artikel 35 indeholder bestemmelser om rettigheder og immuniteter for medlemmerne af forebyggelseskomiteen og de nationale forebyggende mekanismer.

Artikel 36 fastslår, at forebyggelseskomiteens medlemmer skal respektere den besøgte stats love og regler og afholde sig fra handlinger, som er uforenelige med den upartiske og internationale karakter af deres hverv.

Artikel 37 indeholder sædvanlige bestemmelser om protokollens autentiske tekster og FN's Generalsekretærs funktion som depositar for protokollen.

Til beslutningsforslag nr. B 129. Skriftlig fremsættelse (19. februar 2004)

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den valgfri protokol til FN-konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

(Beslutningsforslag nr. B 129).

Hermed tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den valgfri protokol til FN-konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Protokollen blev vedtaget under den 57. FN-generalforsamling den 18. december 2002. Danmark undertegnede protokollen den 26. juni 2003 – på FN's dag for støtte til torturofre. Protokollen træder i kraft, når 20 stater har ratificeret. Pr. 1. februar 2004 var protokollen undertegnet af 23 stater og ratificeret af 3 stater: Albanien, Malta og Storbritannien.

Som et af de lande, der yder en betydelig indsats i FN's arbejde til forebyggelse og bekæmpelse af tortur, er det naturligt, at Danmark er

med blandt de første til at ratificere denne protokol, hvis sigte er at bidrage til en effektiv forebyggelse af tortur på det globale plan.

I 1984 vedtog FN's Generalforsamling en konvention om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. I henhold til konventionen er der oprettet en komité af uafhængige eksperter – FN's Torturkomité – som påser konventionens gennemførelse i deltagerstaterne. Det sker fortrinsvis ved, at deltagerstaterne rapporterer til komiteen om konventionens gennemførelse inden for deres område.

Der har imidlertid været et ønske om mere direkte at kunne forebygge anvendelsen af tortur, f.eks. i form af inspektionsbesøg i deltagerstaterne, således som det kendes fra den europæiske konvention om forebyggelse af tortur (1987). Dette mål er nu nået med vedtagelsen af den foreliggende protokol til FN's torturkonvention, der bl.a. hjemler adgang til at foretage inspektionsbesøg i deltagerstaterne.

Idet jeg henviser til forslaget til folketingsbeslutning og de ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.